

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Cdo/201/2021                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7514221059                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.11.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Mario Dubaň              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:7514221059.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobkýň 1/ U. Q. a 2/ M. T., oboch bývajúcich v M. W. F., L.Í. Z. XX, zastúpených JUDr. Milanom Slobodnikom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovaným 1/ C. R., bývajúcemu v Č., I.Š. XXXX/X, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Košice-okolie pod sp. zn. 14C/380/2014, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2020 sp. zn. 3Co/221/2019, takto

### rozhodol:

Dovolanie zamietla.

Žalobkyniam 1/ a 2/ priznáva proti žalovanej 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom zo 14. marca 2019 č. k. 14C/380/2014-194 I. uložil žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 10.000,- eur a žalobkyni 2/ sumu 5.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhému žalovanému; II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; III. priznal žalobkyniam 1/ a 2/ právo na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 %. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že došlo 30. novembra 2011 k dopravnej nehode pri obci Kechnec, v Priemyselnom parku, kde žalovaný 1/ viedol svoje motorové vozidlo zn. VW Passat EČ: V-XXX Z. neprimeranou rýchlosťou v rozmedzí 77,5-82,4 km/hod., s ktorým premával po účelovej komunikácii, kde na priamom úseku vozovky v čase, kedy míňal autobus, spoza neho z ľavej strany vybehla na vozovku do jeho smeru jazdy chodkyňa U. Q., na ktorú nereagoval včas a prednou časťou vozidla do nej narazil, v dôsledku čoho táto utrpela pomliaždenie mozgu, vnútrolebečné krvácanie pri polytraume, na následky ktorého dňa X. H. XXXX zomrela v Nemocnici s poliklinikou v Košiciach. Za spôsobenie smrti U. Q. v dôsledku uvedenej dopravnej nehody bol žalovaný 1/ právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 5T/176/2012 zo dňa 25. marca 2015. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v čase dopravnej

nehody mal žalovaný 1/ uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel so žalovanou 2/. Konštatoval, že za vzniknutú ujmu na osobnosti žalobkyní 1/ a 2/ zodpovedá žalovaný 1/ ako vodič, ktorý riadil motorové vozidlo podľa § 420 Občianskeho zákonníka a táto jeho zodpovednosť vyplýva z ustanovenia § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. V dôsledku dopravnej nehody, pri ktorej zomrela U. Q., došlo k zásahu do života žalobkyní nezvratným spôsobom, došlo k drastickému zásahu do rodinného života tejto rodiny, k jej celkovému rozvratu a k doživotnému zásahu do emocionálnej sféry žalobkyní 1/ a 2/. Dodal, že medzi žalobkyňami a neb. U. Q. existovalo silné citové puto, keďže žalobkyňa 1/ bola jej matka a žalobkyňa 2/ jej sestra a spôsobený následok žalovaným 1/ mal pre nich mimoriadne traumatizujúce následky, keďže žalobkyňa 1/ musela vyhľadať odbornú pomoc psychiatra. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade nepostačuje morálna satisfakcia, a preto žalobkyne majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení výšky primeraného zadosťučinenia posudzoval aj spoluzavinenie samotnej poškodenej a poukázal na skutočnosť, že poškodená v nočných podmienkach vybehla spoza autobusu do vozovky bez toho, aby prechádzala cez prechod pre chodcov a s tým, že prešla cez vozovku do jazdnej dráhy v protismere idúceho motorového vozidla. Súd prvej inštancie prihliadajúc na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo, okolnosti na strane pôvodcu zásahu, ako aj na strane postihnutej osoby, na podiel samotnej postihnutej osoby dospel k záveru, že žalovaný 1/ a postihnutá majú rovnaký podiel na priebehu činnosti vyústenej do neoprávneného zásahu žalovaného 1/. Keďže u žalobkyne 1/ došlo k definitívnemu prerušeniu rodinných a citových väzieb, t. j. k strate dcéry a u žalobkyne 2/ sestry, s ktorou si vzájomne pomáhali a podporovali sa, pričom smútok zo strany dcéry je trvalý, nenahradiateľný ako je vzťah matky a dcéry, tak za primeranú peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu 1/ považoval sumu 10.000,- eur a u žalobkyne 2/ 5.000,- eur. V súvislosti s námietkou žalovanej 2/ týkajúcou sa pasívnej vecnej legitímácie súd prvej inštancie poukázal na preskúmanie tejto námietky v zrušovacom uznesení Krajského súdu v Košiciach; mal ju danú vzhľadom na to, že žalobkyne ako poškodené majú priamy nárok proti žalovanej 2/ podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), pričom podľa § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby za neho poisťovateľ hradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody, vrátane nárokov pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rovnako vo vzťahu k premlčaniu nároku na náhradu škody súd prvej inštancie uviedol, že podľa § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, a preto premlčaciu lehotu je potrebné posudzovať rovnako ako dĺžku premlčacej lehoty proti žalovanému 1/, teda podľa § 101 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyní a žalovanej 2/ v poradí druhým rozsudkom z 21. októbra 2020 sp. zn. 3Co/221/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že odôvodnenie prvoinštančného rozhodnutia ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd v súvislosti s predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka ozrejmil, že v predmetnej veci jednoznačne z výsledkov vykonaného dokazovania bolo preukázané zavinenie žalovaného 1/, nakoľko v zmysle § 193 CSP je súd viazaný trestným rozsudkom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, pričom žalovaný 1/ ako vodič motorového vozidla, ktorý zaviniť dopravnú nehodu v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka neoprávnene svojim konaním zasiahol do súkromného i rodinného života žalobkyní. Zároveň poznamenal, že tento zásah do osobnostných práv žalobkyní je v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného 1/ vyplývajúcim z dopravnej nehody s tým, že ide o závažný zásah do rodinného a súkromného života žalobkyní, keďže týmto zásahom došlo k usmrteniu dcéry žalobkyne 1/ a sestry žalobkyne 2/. Skonštatoval, že súd prvej inštancie sa zaoberal konkrétnymi skutočnosťami v zmysle naplnenia zákonných predpokladov podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a pri určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal zo závažnosti ujmy, ako aj okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo s tým, že týmito okolnosťami sú nielen okolnosti na strane samotného škodcu, ale súčasne aj okolnosti na strane dotknutej osoby. V tejto súvislosti uviedol, že súd prvej inštancie správne

vychádzal zo skutočnosti, že dopravnou nehodou bola usmrtená dcéra žalobkyne 1/ a sestra žalobkyne 2/, čo bol tvrdý zásah pre rodinu spôsobujúci veľký smútok, stavy úzkosti a zúfalstva, pričom žalovaný 1/ žiadnymi dôkazmi nevyvrátil skutočnosť, že práve táto smrť dcéry žalobkyne 1/ zasiahla aj do jej psychického stavu, keďže sa liečila na psychiatrii. Dospel preto k záveru, že súd prvej inštancie správne berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci priznal primerané finančné zadostučinenie. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení). Uviedla, že doposiaľ nebola vyriešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu otázka, či „sa premlčuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené v zmysle ustanovení zákona o povinnom zmluvnom poistení voči poisťovateľovi vo všeobecnej trojročnej lehote napriek zákonnému ustanoveniu § 15 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení“. Mala za to, že zákon č. 381/2001 Z.z. jednoznačne v ustanovení § 15 ods. 2 ustanovuje, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. Ak konajúce súdy prijali záver, že náhradu nemajetkovej ujmy je možné subsumovať pod „škodu“, tak je jediný logický záver, že premlčanie bude v intenciách ostatných škôd nahrádzaných z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla, a to ako dvojročná doba subjektívna, tak aj trojročná, resp. desaťročná doba objektívna. Dovolateľka mala za to, že zo strany oboch konajúcich súdov došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci a interpretácii ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka na predmetný skutkový stav, keďže v danom prípade bola nevyhnutná aplikácia ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka. Zároveň uviedla, že priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch považuje za neprimerane vysokú pri zohľadnení všetkých okolností prejednávaneho prípadu a ustálenej rozhodovacej praxe súdov. Na základe uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamieta, alternatívne ho zrušil a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobkyne 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že ich nároky na nemajetkovú ujmu uplatnené voči žalovanej 2/ boli uplatnené včas, a preto sa stotožňujú so závermi súdov ohľadom plynutia premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Námietku žalovanej 2/, že odvolací súd sa nesprávne vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania vo vzťahu k nemajetkovým ujмам považovali za nedôvodnú. Nesúhlasili s názorom žalovanej 2/, že záver konajúcich súdov je nedostatočne odôvodnený. Mali za to, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy zohľadňuje osobitosti daného prípadu a nevybočuje z rámca priznaných náhrad v porovnateľných prípadoch. Navrhli preto podané dovolanie zamietnuť ako nedôvodné.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 2/ je síce procesne prípustné, ale nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Žalobkyne 1/ a 2/ vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to konkrétne, či „sa premlčuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené v zmysle ustanovení zákona o povinnom zmluvnom poistení voči poisťovateľovi vo všeobecnej trojročnej lehote napriek zákonnému ustanoveniu § 15 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení“.

13. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Najvyšší súd nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel prípustnosť dovolania dovolateľ, nakoľko situácia dovolateľa sa v priebehu dovolacieho konania môže meniť. Napríklad ak dovolateľ tvrdí, že právna otázka ešte nebola na dovolacom súde riešená a medzičasom k jej vyriešeniu došlo. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predostretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

14. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka v danom prípade zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právnu otázku, ktorá podľa jej názoru v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená a súčasne poznamenáva, že predmetná právna otázka bola v čase rozhodovania odvolacieho súdu (21. októbra 2020) už riešená a v čase rozhodovania dovolacieho súdu už je vyriešená ustálene v celej svojej šírke rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, a preto v zmysle vyššie uvedeného výkladu pre záver o prípustnosti dovolania nebolo určujúce subsumovanie prípustnosti podaného dovolania samotnou dovolateľkou pod ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

15. Po konštatovaní prípustnosti dovolania dovolací súd pristúpil k meritórnemu dovolaciemu prieskumu a posúdeniu dôvodnosti dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t. j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzenej právnej otázke.

16. Ako už bolo naznačené, predmetnou otázkou (viď vyššie bod 12.) sa už dovolací súd zaoberal v rozhodnutiach sp. zn. 5Cdo/102/2017 a sp. zn. 7Cdo/252/2021 (publikovaných v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod R 35/2020 a R 3/2022), v dôsledku čoho možno v nich uvedené právne závery ohľadom predmetnej právnej otázky považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Véc prejednávajúci senát preto skúmal, či napadnutým rozhodnutím došlo k odklonu od tejto rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

17. Dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/102/2017 (R 35/2020) konštatoval, že ustanovenie § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. (ktoré má charakter *lex specialis*) „je potrebné vykladať tak, že na premlčanie nároku na náhradu škody, a ako vyplýva z vyššie uvedeného odôvodnenia (bod 14 odôvodnenia) i na premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy platí rovnaká právna úprava vo vzťahu k osobe, ktorá škodu spôsobila (škodcovi) i vo vzťahu k poisťovateľovi (poisťovní) tejto osoby a to v tom smere, že vo vzťahu k obidvom subjektom sa aplikuje právna úprava premlčania vyplývajúca z ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka (ktorá má charakter *lex generalis*), podľa ktorej sa toto právo premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, pretože právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2012 sp. zn. 2Cdo/194/2011, publikovaný pod R 58/2014, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 17. februára 2011 sp. zn. 5Cdo/265/2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. februára 2017, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2017 sp. zn. 8Cdo/24/2017, ale i uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2013, sp. zn. IV. ÚS 542/2013-18). Inak povedané, uvedené ustanovenie upravuje (iba) to, že vo vzťahu k obidvom subjektom sa uplatňuje rovnaká právna úprava dĺžky premlčacej doby, ale v žiadnom prípade ho nemožno interpretovať tak, že napr. eventuálne spočívanie plynutia premlčacej doby týkajúce sa jedného subjektu predstavuje automaticky spočívanie plynutia premlčacej doby týkajúce sa druhého subjektu“.

18. Na uvedené rozhodnutie nadviazal najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 7Cdo/252/2021 (R 3/2022), keď po stotožnení sa s vyššie uvedeným (ešte nad rámec) poznamenal, že ide o premlčanie priameho nároku poškodeného voči poisťovní (§ 15 ods. 2 zákona č. 381/2000 Z.z.), ktoré sa však nedotýka povinnosti poisťovne poskytnúť poistné plnenie za poisteného (v mene poisteného) poškodenému (§ 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2000 Z.z.), a to na základe rozsudku vydanému iba voči poistenému. Zároveň poukázal na to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života zavinením dopravnej nehody (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z., a preto v takýchto prípadoch je potrebné prihliadať na § 104 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

19. Pretože dovolací súd (senát 4C) zotrváva na uvedených právnych záveroch a vychádzajúc z vyššie uvedených právnych sylogizmov sa nehodlá od nich odchýliť, uzatvára, že právo poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. voči poisťovateľovi je právom majetkovej povahy a premlčuje sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, pričom premlčacia doba začína plynúť za rok po poistnej udalosti.

20. V posudzovanej veci došlo k dopravnej nehode dňa 30. novembra 2011 a zrazená chodkyňa U. Q. na následky nehody zomrela dňa X. H. XXXX. Keďže žalobkyne si svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnili žalobou na súde dňa 2. decembra 2014, s ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že závery súdov nižších inštancií o nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania nemožno považovať za nesúladne s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Dovolací súd zároveň považuje zdôvodnenie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu (ktoré treba chápať ako jeden vecný celok) v súvislosti s posúdením premlčania uplatneného nároku za dostatočné a vecne správne.

21. Najvyšší súd nepovažoval uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP za dôvodný, keďže napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke posúdenia premlčania uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (rozhodnutia najvyššieho súdu

sp. zn. 5Cdo/102/2017 a 7Cdo/252/2021).

22. Dovolací súd len naostatok dodáva, že pokiaľ dovolateľka v dovolaní namietala výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považovala za neprimerane vysokú, tak v tejto súvislosti nekonkretizovala a nenaformulovala právnu otázku, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie, ani neuviedla ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, spôsobom, ako to požaduje konštantná judikatúra dovolacieho súdu (R 71/2018). Dovolateľka uviedla iba všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jej názoru došlo pri právnom posudzovaní veci odvolacím súdom. Preto dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia eventuálne mala dovolateľka na mysli. Predmetná dovolacia argumentácia je preto nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Samotné polemizovanie dovolateľky s právnymi názormi dovolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

23. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

24. Žalobkyne 1/ a 2/ boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešné (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP), preto im dovolací súd proti žalovanej 2/ priznal v súlade s § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov dovolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.